

Seminarium i Bryssel: EU måste bejaka nya idéer och nya företag

I panelen ingick Magnus Henrekson, IFN, Slawomir Tokarski, EU-kommissionen (ej i bild), Jakop Dalunde, Mep (MP) och Gunnar Hökmark, Mep (M). Moderator var Jens Hedström, Svenskt Näringsliv. Foto: JohnThys/TT.

Magnus Henrekson, IFN, presenterade rapporten Institutional Reform for Innovation and Entrepreneurship: An Agenda for Europe (Springer 2017) vid ett seminarium på Sveriges ständiga EU representation i Bryssel. Seminariet var ett samarrangemang med Svenskt Näringsliv. I studien föreslår forskarna en rad åtgärder för ett mer produktivt företagande. Detta skulle höja EU-medborgarnas livskvalitet och samtidigt stärka EU:s konkurrenskraft på den globala marknaden.

Magnus Henrekson betonade att det inte räcker med innovationer. Produkter måste också kommersialiseras och nå marknaden för att företag ska skapa tillväxt.

I studien föreslår forskarna reformer på nio områden. Det handlar om skatter – som bör vara låga och generella. Centralt är också att pensionsfonder – som i dag står för en mycket stor del av allt sparad kapital – ska kunna investeras som riskkapital i entreprenörssektorn. Dessutom är det viktigt att socialförsäkringar och trygghetssystem inte är bundna till ett specifikt företag utan är portabla.

Slawomir Tokarski, ansvarig för innovation och avancerad tillverkning vid EU-kommissionens direktorat

för inre marknad, industri, entreprenörskap och SME, höll med Magnus Henrekson om att det behövs mer av en helhetssyn i EU. Något som även gäller EU:s olika direktorat som måste bli bättre på att samordna och samarbeta.

Europaparlamentarikern Gunnar Hökmark, (M) förklarade: – Det är sant att en och samma storlek inte passar alla. Men det är också sant att det finns åtgärder och villkor som passar alla, exempelvis mindre reglering och ökad konkurrens.

Hökmark sa att Europa älskar konkurrens tills vi utsätts för den och förklarade att vi måste bejaka den process som innebär att äldre företag fasas ut till förmån för nya.

Europaparlamentarikern Jakop Dalunde, (MP) höll med om att EU måste stötta nya företag. Han förklarade att inom ramen för Horizon2020 (forsknings- och innovationsprogram i EU) går pengarna till innovationer som enkelt kan kommersialiseras av entreprenörer. Han menade att det är nödvändigt att EU-pengar går till infrastruktur för innovation, exempelvis *testbeds* som tillåter nystartade bolag att testa sina produkter.

25 maj 2018 i Bryssel presenterar FIRES-forskarna resultaten av tre års studier om hur man reformerar institutionerna för att främja ett mer entreprenöriellt Europa.

Integration är en komplex fråga – både i USA och i Sverige

Från vänster: Edward Lazear, Stanford University, Cecilia Garne, moderator, Paulina Neuding, Kvartal, Erik Nilsson, statssekreterare (S), Oskar Nordström Skans, Uppsala universitet, och Johan Forssell (M).

Edward Lazear från Stanford University inledde ett publikt seminarium den 15 november. Lazear har studerat immigration till USA men även till Sverige och funnit att bakomliggande mekanismer i stort är desamma. Han förklarade att hur det går för nyanlända beror mer på de regler som mottagarlandet satt upp än vilket land de nyanlända kommer ifrån.

Definierar man integration som att invandrarna lär sig det nya landets språk så visar det sig, sa Lazear, att de som bor i områden tillsammans med många från det gamla hemlandet i betydligt mindre utsträckning integreras i samhället i stort.

I en efterföljande paneldiskussion deltog Oskar Nordström Skans, professor Uppsala universitet, Erik Nilsson, statssekreterare hos gymnasieminister Anna Ekström, Johan Forssell, migrationspolitisk talesperson (M), och Paulina Neuding, chefredaktör för *Kvartal*. Cecilia Garne var moderator.

IFN

Forskningsfronten

IFN:s forskning presenteras först i ett working paper. Under förra året utkom ett 50-tal sådana på IFN. Nästa steg är publicering i vetenskapliga tidskrifter som är peer reviewed. Här redovisas några av de studier som nyligen accepterats för sådan publicering.

Carl Magnus Bjuggren, "Employment Protection and Labor Productivity". *Journal of Public Economics*.

Jag använder införandet av det så kallade tvåundantaget som ett naturligt experiment för att studera effekten av anställningsskydd på företagets arbetsproduktivitet. Resultaten visar att den ökade flexibiliteten på den svenska arbetsmarknaden ledde till en ökad arbetsproduktivitet.

Renée Adams, **Matti Keloharju** och **Samuli Knüpfer**, "Are CEOs Born Leaders? Lessons from Traits of a Million Individuals". *Journal of Financial Economics*.

Är vd för ett storföretag något man föds till? Vi kombinerar mönstringsdata innehållande kognitiv och icke-kognitiv förmåga samt kroppslängd för drygt en miljon svenska män med data om deras lön, utbildning, yrke och vd-tjänst i svenska företag. Egenskaperna är viktiga men inte tillräckliga för att nå vd-positioner i näringslivet.

Petri Böckerman, **Per Skedinger** och Roope Uusitalo, "Seniority Rules, Worker Mobility and Wages: Evidence from Multi-Country Linked Employer-Employee Data". *Labour Economics*.

Vi undersöker effekter av turordningsregler genom att jämföra företag verksamma i både Sverige och Finland. Dessa regler är lagstadgade i Sverige, men inte i Finland. Anställda med relativt lång anställningstid har en lägre sannolikhet att avsluta sina anställningar i Sverige än i Finland, men endast i krympande företag och bland lågavlönade.

Andreas Bergh och Philipp C. Wichardt, "Accounting for Context: Separating Monetary and (Uncertain) Social Incentives". *Journal of Behavioral and Experimental Economics*.

Människor reagerar både på ekonomiska incitament och på sociala normer, och det kan vara rationellt för människor att ta en ekonomisk kostnad för att undvika sociala kontexter de ogillar.

Andreas Bergh och **Christian Bjørnskov**, "Trust Us to Repay: Social Trust, Long-Term Interest Rates, and Sovereign Credit Ratings". *Journal of Money, Credit and Banking*.

Makroekonomiska problem ger mindre effekt på statens kreditvärdighetsbetyg och på räntor i länder där fler har tillit till människor i allmänhet, så kallad mellanmännisklig tillit.

Åsa Hansson, Karin Olofsdotter och Susanna Thede, "Do Swedish Multinationals Pay Less in Taxes than Domestic Firms?". *World Economy*.

Hur omfattande är svenska multinationella företags skatteplanering? Genom att analysera detaljerade data för samtliga svenska företag under 20 år, uppskattar vi att svenska multinationella företag ägnar sig åt skatteplanering trots att det svenska bolagsskattesystemet är förhållandevis konkurrenskraftigt med relativt låga skatter.

Ola Andersson, Cédric Argenton och Jörgen W. Weibull, "Robustness to Strategic Uncertainty in the Nash Demand Game". *Mathematical Social Sciences*.

Förhandlingar är ofta riskfyllda då man inte kan vara helt säker på motpartens beteende. Vi visar hur sådan strategisk osäkerhet påverkar utfallet i förhandlingssituationer. En ökad osäkerhet skapar försiktighet som leder till sämre förhandlingskraft och därmed till en lägre andel av förhandlingsutrymmet.

Holger Görg, Philipp Henze, Viroj Jienwatcharamongkhon, Daniel Kopasker, Hassan Molana, Catia Montagna och **Fredrik Sjöholm**, "Firm Size Distribution and Employment Fluctuations: Theory and Evidence". *Research in Economics*.

Efterfrågeförändringar har mycket olika påverkan på sysselsättning i olika länder. Detta gäller såväl i hög- som i lågkonjunktur. Vi finner att denna skillnad till viss del förklaras av skillnader i företagsstruktur. Störst sysselsättningseffekt av efterfrågeförändringar visar sig uppstå i branscher med relativt många småföretag.

Magnus Henrekson och Tino Sanandaji, "Stock Option Taxation and Venture Capital Activity: A Cross-Country Study". *Venture Capital*.

Att utveckla tillväxtföretag kräver att intressekonflikter mellan olika aktörer överbryggas. Aktieoptioner är ett effektivt verktyg, men det förutsätter en förmånlig beskattning. Denna studie av 38 länder finner att beskattningen av vinster på personaloptioner är en viktig delförklaring till entreprenörsektorns storlek i ett land.

Johan Egebark och **Mathias Ekström**, "Liking What Others "Like": Using Facebook to Identify Determinants of Conformity". *Experimental Economics*.

Användare av Facebook har möjlighet att trycka på en Gilla-knapp för att visa vilka uppdateringar de tycker om. Genom ett fältexperiment undersöker vi om tidigare positiva åsikter ökar sannolikheten för vidare uppskattning. Resultaten visar tydlig konformism – och det är framförallt vänner som påverkar varandra.

Erik Lundin, "Price Mimicking under Cost-of-Service Regulation: The Swedish Water Sector". *Journal of Regulatory Economics*.

Svenska kommuner förser invånarna med dricksvatten. Avgiften styrs av självkostnadsprincipen. Detta innebär att beslutsfattarna inte ska låta sig påverkas av priset i andra kommuner. Trots detta finner jag att om grannkommunerna ändrar sin avgift följer avgiften i den egna kommunen efter, även om detta inte motsvarar kostnaderna för kommunen.

Johan Wennström, "'A Plague on Both Your Houses': How Left and Right Undermined Moral Motivation in the Swedish School System". *Statsvetenskaplig tidskrift*.

Uppsatsen redovisar två studier om hur vänstern och högern ersatte lärarnas professionella etos med näringslivsinspirerade styrmetoder och misslyckades att försäkra skolkonkurrensen i Sverige mot betygsinflation. Resultaten jämförs med annan litteratur om marknad och moral och potentialen för ideologisk samsyn mellan vänstern och högern.

Martin Andersson och **Daniel Waldenström**, "Hernando de Soto: Recipient of the 2017 Global Award for Entrepreneurship Research". *Small Business Economics*.

Hernando de Soto är 2017 års vinnare av Global Award for Entrepreneurship Research. Denna artikel sammanfattar och värderar de Sotos bidrag inom entreprenörskapsforskningen. De Soto poängterar framförallt äganderättens betydelse för att stimulera entreprenörskap och minska fattigdomen i utvecklingsländer.

Se fler accepterade artiklar på ifn.se

Öppet Hus för intresserade studenter

Lars Persson, professor och vice vd IFN, berättade om institutets fem forskningsprogram.

I mitten av november höll IFN Öppet Hus för studenter. Besökarna kom från ett stort antal högskolor och universitet, bland andra KTH, Handelshögskolan i Stockholm, Örebro universitet, Stockholm, Uppsala och Lunds universitet samt Södertörns högskola. En rad IFN-forskare presenterade institutet, forskningsprogram och projekt. Därefter var det mingel då studenterna fick tillfälle att ställa frågor och diskutera forskningsämnen inför kommande studie- och yrkesval.

Debatt & politik i urval

9 november | Mårten Blix, IFN, var en av talarna på Svenska Bankföreningens årliga bankmöte. Blix förklarade att människor i allt högre grad kommer att konkurrera med robotar. Tillsammans med flera miljoner gigarbetare på en global marknad leder detta till ökad konkurrens även vad gäller löner.

29 november | Hur ska mutor och korruption undvikas, förebyggas och upptäckas? var temat för en konferens som vände sig till myndigheter, kommuner och företag. En av talarna var Andreas Bergh, IFN och Lunds universitet. Han talade om "Kommunal korruption – vad vet vi och vad kan göras?".

1 december | Magnus Henrekson deltog i en diskussion om hur skolan bäst förbereder för arbetslivet som arrangerades av Liberala ekonomklubben. Medverkade gjorde även Anna Ekström, gymnasie- och kunskapslyftsminister, och Carl Bennet, huvudägare och styrelseordförande i bland annat Getinge.

4 december | Lars Calmfors, IFN, var i egenskap av tidigare ordförande en av talarna på Finanspolitiska rådets 10-årsjubileum. Talade gjorde även bl.a. Karolina Ekholm, statssekreterare hos finansminister Magdalena Andersson samt tidigare finansministern Anders Borg.

4 december | Joacim Tåg presenterade studien "What Prevents Female Executives from Reaching the Top?" på Stockholms universitet.

5 december | Therese Nilsson, IFN och Lunds universitet, talade på Filosoficirkeln i Lund om "Den obevekligt framskridande globaliseringen...".

4 december | Ytterligare en IFN-forskare har valts in i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien: Lars Oxelheim, Lunds universitet och affilierad till IFN. Han tillhör avdelningen för Ekonomi. I motiveringen sägs bl.a. att "Lars Oxelheim byggde 1997 på regeringens initiativ upp det Svenska nätverket för Europaforskning i ekonomi".

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev

Redaktör för Nyheter från IFN: Elisabeth Precht, elisabeth.precht@ifn.se; tfn 08-665 4525.